

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

20 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2018, declarat de către inculpatul

Proca Pavel Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat or. Xxxxx str. Xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță:* 14.03.2018-15.06.2018
2. *instanța de apel:* 17.07.2018-30.10.2018
3. *instanța de recurs:* 21.01.2019 - 20.02.2019

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 15 iunie 2018, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Proca Pavel Xxxxx a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 326 alin. (1¹) Cod penal, la amendă în mărime de 2.000 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 40.000 lei.

2. Potrivit sentinței s-a constatat, că Proca P. în perioada lunilor august-octombrie a anului 2016, aflându-se pe teritoriul mun. Chișinău, a promis lui Corduban Alexandr, care pretindea că are influență asupra expertului psihiatru Negruță Veronica, care activa în cadrul Spitalului Clinic de Psihiatrie din mun. Chișinău, precum și asupra altor persoane publice din cadrul instituției menționate, că-i va oferi și da 4000 euro (bani care potrivit cursului oficial al valutei naționale stabilit de către Banca Națională a Moldovei pentru perioada indicată constituiau în mediu 88.445,6 lei) pentru ca ultimul să determine persoanele menționate să decidă asupra externării lui Proca P. din Spitalul Clinic de Psihiatrie mun. Chișinău, unde a fost internat la data de 07.09.2016 la trimiterea Serviciului de Urgență Chișinău, și să emită o concluzie favorabilă lui Proca P. vizând responsabilitatea penală a acestuia, în scopul evitării răspunderii penale pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (1) din Codul penal, investigate în cadrul cauzei penale nr. xxxxx începută la 08.08.2016.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpat, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri, prin care să-i fie numită o pedeapsă mai blândă.

În motivarea apelului a invocat:

- instanța de apel nu a ținut cont de faptul că s-a aflat în arest preventiv de la data de 16.05.2016-16.06.2016, o lună de zile, ceea ce constituie 100 unități convenționale;

- din start s-a căit sincer și a recunoscut vina;

- infracțiunea de care a fost recunoscut vinovat face parte din categoria celor ușoare, neavând circumstanțe agravante;

- instanța de apel urmează să-i includă în termenul de pedeapsă, perioada aflării lui în stare de arest, ceea ce nu a fost realizat de către prima instanță și luând în considerație celelalte aspecte să-i îmblânzească pedeapsa.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2018, a fost admis apelul declarat, fiind casată sentința în partea numirii pedepsei amenzii pentru executare și pronunțată în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost atenuată, conform prevederilor art. 88 alin. (5) Cod penal, pedeapsa numită lui Proca P., ținându-se cont de aflarea lui sub arestare preventivă de la 16 mai 2017 până la 15 iunie 2017 și dispusă pentru executare pedeapsa amenzii în mărime de 1.900 unități convenționale, adică 38.000 lei, în rest sentința a fost menținută.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat, că la pronunțarea sentinței instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, just ajungând la concluzia că inculpatul Proca P. a săvârșit infracțiunea imputată lui.

Totodată, instanța de apel a reținut că potrivit materialelor cauzei, inculpatul Proca P., în cadrul examinării cauzei în instanța de fond a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală (f. d. 89, vol. II), cauza fiind examinată în instanța de fond în procedură simplificată, conform art. 364¹ Cod de procedură penală.

În viziunea instanței de apel, prima instanță la numirea felului și măsurii de pedeapsă a ținut cont de unele circumstanțe reale și personale, cum ar fi: caracterul și gradul de pericol social a infracțiunii, că infracțiunea a fost săvârșită intenționat, conform prevederilor art. 16 Cod penal se referă la infracțiuni mai puțin grave. Circumstanțe atenuate și agravante n-au fost reținute și ținând cont că, inculpatul Proca P. a comis infracțiunea prevăzută de art. 326 alin. (1¹) Cod penal, în perioada lunilor august-octombrie 2016, adică până la survenirea modificărilor din Legea nr. 207 din 29 iulie 2016 în vigoare la 07 noiembrie 2016, a considerat oportun de a aplica Legea penală în vigoare la momentul comiterii faptei prejudiciabile de către inculpat și potrivit art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i-a redus cu o pătrime din pedeapsa amenzii, ținând cont de faptul că inculpatul a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Totuși, instanța de apel a menționat că la stabilirea pedepsei, prima instanță n-a ținut cont de faptul că, inculpatul Proca P., în prezenta cauză penală s-a aflat în stare de arest. Astfel, în privința lui, prin încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 18 mai 2017 a fost aplicată măsura preventivă sub formă de arestare preventivă pe un termen de 30 zile, cu evidența termenului din 16 mai 2017, ora 07:15 min (f. d. 51), iar prin ordonanța procurorului în Procuratura Anticorupție, Iachimovschi O. din 15 iunie 2017, în privința lui Proca P. a fost aplicată măsura preventivă, obligarea de a nu părăsi localitatea, pe un termen de 30 zile.

Prin urmare, instanța de apel a reținut că instanța de fond, numindu-i pedeapsa amenzii inculpatului, urma să-i atenueze pedeapsa stabilită, cu includerea perioadei aflării lui în stare de arest preventiv or, conform art. 88 alin. (5) Codul penal „Condamnatului care s-a aflat sub arest preventiv pînă la numirea cauzei spre judecare, la stabilirea în calitate de pedeapsă principală a amenzii, a privării de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, instanța de judecată, ținînd cont de termenul aflării sub arest preventiv, îi atenuază pedeapsa stabilită sau îl liberează complet de executarea acesteia”.

Instanța de apel, la stabilirea măsurii de pedeapsă, ținînd cont și de prevederile art. 64 alin. (5) Codul penal, potrivit căruia la înlocuirea pedepsei amenzii cu închisoare, condamnatului i se calculează o lună de închisoare pentru 100 unități convenționale, a considerat necesar de a admite apelul inculpatului, de a casa sentința în partea numirii pedepsei amenzii pentru executare și de a pronunța în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care îi va atenua, conform prevederilor art. 88 alin. (5) Cod penal, pedeapsa numită lui Proca P., ținîndu-se cont de aflarea lui sub arestare preventivă de la 16 mai 2017 pînă la 15 iunie 2017 și va dispune pentru executare pedeapsa amenzii în mărime de 1900 unități convenționale, adică 38.000 lei.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către inculpat, prin care solicită casarea acesteia, cu împlînzirea pedepsei, adică micșorarea amenzii, totodată instanța să indice că legea îi permite achitarea amenzii în jumătate, timp de 72 de ore, pentru executarea promptă și corectă a pedepsei.

În motivarea recursului invocă:

- instanța să țină cont că amenda a fost achitată în 72 de ore, din momentul pronunțării dispozitivului deciziei, la data de 30. 10. 2018;

- reieșind din gravitatea infracțiunii săvârșite, care este una mai puțin gravă, i se permite achitarea amenzii în 72 de ore, însă este deranjat de executorul judecătoresc, ce ține de achitarea restului sumei amenzii, iar la prezentarea cecului nu a primit răspuns;

- instanța de apel nu a ținut cont de faptul că, vina a recunoscut-o și a solicitat examinarea cauzei în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, aflîndu-se la libertate nu s-a eschivat și s-a prezentat la prima solicitare a organelor de drept, a contribuit la descoperirea infracțiunii;

- ținînd cont de examinarea cauzei în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, se permite aplicarea pedepsei începînd cu 1500 unități convenționale.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia asupra recursului declarat, solicitând inadmisibilitatea acestuia, deoarece instanța de apel și-a motivat soluția în partea pedepsei stabilite inculpatului, a ținut cont în deplină măsură de principiile generale de aplicare a pedepsei, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia, iar în final stabilindu-i o pedeapsă echitabilă.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sânt vădit neîntemeiate.

Colegiul penal constată că inculpatul Proca P. în recurs contestă decizia instanței de apel sub aspectul stabilirii pedepsei, solicitând aplicarea unei pedepse mai blânde, astfel se atestă că acesta semnalează temeiul pentru recurs prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume că *„hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale”*.

Din textul recursului, Colegiul penal atestă că, autorul nu contestă starea de fapt stabilită de către instanța de apel și nici încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, din care considerente nu se va expune referitor la aceste aspecte, însă recurentul critică hotărârea instanței de apel adoptată în partea stabilirii pedepsei inculpatului.

Instanța de recurs consideră, că temeiul de casare invocat, nu este incident în cauza dată, iar instanța de apel și-a motivat decizia, în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, care cuprinde temeiurile de fapt și de drept ce au dus, la admiterea apelului declarat de inculpat, acordând deplină eficiență și prevederilor art. 61 și 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, stabilită conform sancțiunii articolului 326 alin. (1¹) Cod penal, ținând cont și de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, art. 88 alin. (5) Cod penal.

Prin urmare, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operațiuni de individualizare a acesteia.

Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și

pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

De asemenea, Colegiul penal evidențiază, că inculpatul a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, prin urmare prima instanță a admis această solicitare și a examinat cauza în procedura simplificată în corespundere cu prevederile legale.

În continuare, la aplicarea pedepsei inculpatului în privința căruia a fost admisă procedura simplificată de judecare pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, instanța urmează să ia în considerare atât prevederile din alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală, cât și prevederile art. 75-88 din Cod penal care reglementează modalitatea individualizării pedepselor persoanelor condamnate.

În acest context, conform alin. (1) art. 75 Cod penal, persoanei recunoscută vinovată de săvârșirea unei infracțiuni, inclusiv prin procedura de judecare în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială a prezentului Cod și în conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal, aplicate prin prisma prevederilor alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată va ține cont de gravitate infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Potrivit alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor imputate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, solicitare care a fost admisă de către instanță prin încheiere, beneficiază de reducere cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege, în cazul pedepsei cu amendă.

În prezenta cauză supusă judecării, instanța de recurs reține că, sancțiunea art. 326 alin. (1¹) Cod penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul, prevede pedeapsa cu amendă în mărime de la 2.000 la 3.000 unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani.

Prin urmare, în speța dată, în conformitate cu alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală, prin reducerea limitelor minime și maxime de pedeapsă cu o pătrime, se stabilește noua limită minimă și maximă de pedeapsă sub formă de amendă, care este de la 1.500 la 2.250 unități convenționale.

În prezenta cauză penală, Colegiul penal reține, că instanța de apel a ținut cont de faptul că infracțiunea săvârșită de Proca P. face parte din categoria celor mai puțin grave, ultimul a recunoscut vina, cauza fiind examinată în procedura simplificată, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, nu au fost constatate careva circumstanțe atenuante și agravante.

Conform art. 78 alin. (1) Cod penal, în cazul în care instanța de judecată constată circumstanțe atenuante la săvârșirea infracțiunii, pedeapsa principală se reduce sau se schimbă după cum urmează: b) dacă se aplică amenda, aceasta se

poate coborî până la limita de jos. La literele a) și b) alin. (1) art. 78 Cod penal, se omite caracterul obligatoriu atenuării pedepsei principale, și se stabilește doar dreptul instanței de judecată de a reduce pedeapsa.

Astfel, Colegiul penal atestă, că instanța de apel just la stabilirea pedepsei inculpatului a ținut cont de toate circumstanțele cauzei și personalitatea inculpatului, menționate și în cererea de recurs, totodată a luat în considerație și faptul că, inculpatul în prezenta cauză s-a aflat în stare de arest, astfel prin încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 18 mai 2017 a fost aplicată măsura preventivă sub formă de arestare preventivă pe un termen de 30 zile, cu evidența termenului din 16 mai 2017, ora 07:15 min (f. d. 51), iar prin ordonanța procurorului în Procuratura Anticoruptione, Iachimovschi O. din 15 iunie 2017, în privința lui Proca P. a fost aplicată măsura preventivă, obligarea de a nu părăsi localitatea, pe un termen de 30 zile. Reieșind din cele expuse și ținând cont și de prevederile art. 88 alin. (5), 64 alin. (5) Cod penal, instanța de apel a redus pedeapsa sub formă de amendă aplicată inculpatului până la 1.900 unități convenționale, fiind prerogativa instanței de a stabili, cât de aproape de limita de jos trebuie să fie redusă pedeapsa.

Totodată, instanța de recurs atestă, că instanța de apel a aplicat inculpatului cea mai blândă categorie de pedeapsă, și anume amenda, între limita minimă și maximă prevăzută de art. 326 alin. (1^a) Cod penal, ținând cont și de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, totodată această instanță nefiind obligată să-i aplice inculpatului limita minimă a pedepsei prevăzute cu amendă.

Astfel, în viziunea Colegiului penal pedeapsa stabilită de către instanța de apel este în limitele legii, luând în considerație criteriile generale de individualizare prevăzute în art. 75 Cod penal, nefiind constatate careva încălcări ale drepturilor inculpatului, căruia i-a fost stabilită o pedeapsă echitabilă, iar pedeapsa sub formă de amendă stabilită va duce la corectarea și reeducarea acestuia, luând în considerație scopul pedepsei penale prevăzut în art. 61 Cod penal.

Mai mult ca atât, referitor la solicitarea recurentului, ca instanța să indice în hotărâre că legea îi permite achitarea amenzii în jumătate, timp de 72 de ore, reieșind din faptul că a săvârșit o infracțiunea mai puțin gravă, Colegiul penal menționează că în conformitate cu prevederile art. 64 alin. (3¹) Cod penal, în cazul infracțiunilor ușoare sau mai puțin grave, condamnatul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare din momentul în care hotărârea devine executorie. În acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.

Astfel, faptul că instanța de apel nu a indicat în decizie că, inculpatul Proca P. este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare din momentul în care hotărârea devine executorie, aceasta nu poate răsturna soluția adoptată în prezenta speță, totodată ce ține de faptul că a achitat amenda însă este deranjat de executorul judecătoresc, Colegiul penal reține că chestiunile privind executarea hotărârilor judecătorești, se soluționează de către instanța de judecată, în conformitate cu prevederile art. 469-471 Cod de procedură penală.

În urma celor expuse, instanța de recurs constată că pedeapsa stabilită de instanța de apel, amendă în mărime de 1.900 unități convenționale ce constituia la momentul comiterii infracțiunii suma de 38.000 lei, stabilită în sarcina inculpatului, cu reducere a 1/4 din limitele de pedeapsă prevăzute de lege, în conformitate cu art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, în viziunea Colegiului a fost individualizată corect și în așa fel încât persoana vinovată să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Totodată, conform ordinului de încasare a numerarului din 31 octombrie 2018 (f.d. 166 v. II), se atestă că inculpatul Proca P. a achitat jumătate din amenda stabilită prin hotărârea instanței de apel din 30.10.2018, încadrându-se în termenul de 3 zile lucrătoare din momentul în care hotărârea devine executorie, astfel la caz se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral de către inculpatul Proca P.

Prin urmare, pedeapsa stabilită inculpatului răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut de art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Astfel, Colegiul penal conchide că instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, 88 alin. (5) Cod penal și i-a stabilit corect inculpatului pedeapsa sub formă de amendă în cuantumul menționat, iar chestiunea privind executarea hotărârii judecătorești poate fi soluționată în corespundere cu prevederile art. art. 469-471 Cod de procedură penală și nu este incidență a temeiului pentru recurs stipulat de pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod penal, în cazul dat.

În aceste condiții, Colegiul penal, consideră că n-a fost constatată prezența în speța examinată a careva erori de drept, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Având ca reper cele menționate, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Proca Pavel, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) CPP, Colegiul penal

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2018, de către inculpatul **Proca Pavel Xxxxx**, în cauza penală în privința acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 20 februarie 2019.

Președinte

Timofti Vadimir

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Țurcan Anatolie